

Pozdrav ze Křtin

Ročník 22

1/2011

Milí poutníci a farníci!

Velikonoční svátky, i když letos opožděně, jsou již zde. Současné slavení Svatého týdne začalo v roce 1956. V té době jsem působil v Ivančicích u Brna. Mým posláním tehdy bylo vysvětlit farníkům význam obnovy obřadů. Do té doby obřady probíhaly v ranních hodinách. Pokud se chodilo „hrkat“, začalo se již v poledne na Zelený čtvrtek a končilo se na Bílou sobotu ráno. Podstata obřadů zůstala stejná. Největší změna se dotkla Bílé soboty. Odpolední slavnostní průvod Vzkříšení byl velmi oblíben. V nové liturgii byl potlačen. Lidé se domnívali, že za tím stojí tehdejší režim. Vzkříšení byla krásná slavnost, na kterou starší lidé i po odstupu 55 let stále vzpomínají. Kněz vzal z „božího hrobu“ monstranci, zazpíval „Vstalt' jest této chvíle“. Za zvuků hudby, zpěvu a hlaholu zvonů šlo procesí po návsi či po náměstí. Kněz pod baldachýnem, před ním družičky, byla to vpravdě veliká a manifestační slavnost. Účastníci měli většinou na sobě něco nového. Byl v tom zároveň symbol: žít novým životem, hledat co je shůry, jak píše sv. Pavel.

Dnešní obřady jdou více do hloubky. Neříkáme obřady Bílé soboty, ale velikonoční vigilie. První křesťané bděli a slavili tajemství Zmrtvýchvstání celou noc. Ve známém chvalo zpěvu „Exultet“ se zpívá: „Dnes je slavnost veliké noci. To je ta noc, v níž Kristus pouta smrti rozlomil a jako vítěz vyšel z hrobu.“

Vyprošujeme všem, kteří se ve křtu stali Božími dětmi, ale zároveň všem farníkům a poutníkům, jásavé a radostné velikonoční Aleluja.

Žehnají vám křtinští kněží

Mons. Jan Peňáz a P. Tomáš Prnka

Oltář Čtrnácti pomocníků

Detail z obrazu oltáře 14 pomocníků:
Panna Maria a 3 svěťice - Kateřina, Markéta a Barbora, níže pak sv. Kryštof s Ježíškem

V padesátých letech minulého století jsem po vysvěcení sloužil u Pomocných technických praporů (PTP). Veřejně jsme nemohli celebrovat, neměli jsme příslušný státní souhlas. Jen čas od času podle nálady velitelů nám bylo umožněno jít do kostela a sloužit mši svatou. Ovšem jen za zavřenými dveřmi bez účasti lidu. Před svátky svatodušními v roce 1951 jsme krátce pobývali v Kadani, kde je krásný barokní františkánský kostel. V něm je řada bočních oltářů. Tehdy nebyla zavedena koncelebrace, (více kněží slouží zároveň u jednoho oltáře). Sloužili jsme jednotlivě, jeden celebroidal, druhý ministroval a pak jsme se vystřídali.

Tak tomu bylo před 2. vatikánským koncilem. Proto mnohé kostely postavené v dřívějších dobách měly více oltářů. Podobně i v naší mariánské svatyni. Ve zdejší premonstrátské residenci bylo více kněží a další přicházeli se svými poutníky. Dokonce celebroidali i na oratoři.

U hlavního oltáře mohli zároveň sloužit s obou stran, zředu i ze zadu. Zadní oltář je zasvěcen svatému Norbertovi, zakladateli premonstrátů. Tak mohli u trůnu Panny Marie zároveň sloužit dva kněží. Další oltář je za hlavním oltářem (tak zvaná evangelní strana), zasvěcený římským mučedníkům svatému Janu a Pavlovi, patronům proti nepohodě. Čtvrtý oltář stával v místě, kde v současné době konáme bohoslužbu slova a kde je umístěn veliký kříž, dílo barokního sochaře Ondřeje Schweigla. Pátý oltář je zasvěcený svaté Barboře, která byla ve zdejší kraji velmi uctívána. Jeden čas stával také oltář v místě, kde je socha svatého Josefa. Tento oltář je dnes v kapli svaté Anny.

Zastavme se u šestého oltáře, zasvěcenému čtrnácti sv. pomocníkům. Oltářní obraz namaloval Josef Štern asi v roce 1756. Autor pocházel ze Štýrského Hradce, kde se narodil v roce 1716. Studoval na vídeňské akademii a také v Itálii a v roce 1750 přišel na Moravu. Tito světcí a světice byli uctíváni zvláště v nouzi, nebezpečí a smrti. Jejich kult se začal rozvíjet během 14. a 15. století. Někteří uvádějí toto období, kdy Evropu postihly velké morové epidemie.

Ústřední postavou oltářního obrazu je sv. Kryštof. Můžeme předpokládat, že umělec měl na mysli tehdejšího zábrdovického opata Matušky, který si zvolil řeholní jméno Kryštof. Jeho křestní jméno bylo Jiří. Měl v tehdejší pohnuté době velikou zásluhu, že kostel byl dostavěn a umělecky vyzdoben. Panna Maria klade malého Ježíška na ramena světce. Ostatně jméno Kryštof (Christoforos) doslova znamená: „ten, kdo nese Krista“.

Uvedme nejdříve jména všech svatých pomocníků. Vedle Kryštofa, Eustach, Jiljí, Kateřina, Markéta, Barbora, Erazim (též Erasmus), Blažej, Jiří, Achác, Cyriak, Diviš, Vít a Pantaleon.

Svatý Kryštof žil ve 2. století v dnešním Turecku. Je ochráncem automobilistů, proto si mnozí umisťují do svého auta jeho plaketu. Původním jménem byl asi Reprobos. Chtěl sloužit nejmocnějšímu panovníku. Na své cestě se setkal s poustevníkem, který mu doporučil, aby přenášel na svých ramenou lidi přes blízkou řeku. Jednou pomáhal malému dítěti přes vodu. Avšak uprostřed řeky bylo břímě stále těžší a těžší, jako by nesl celý svět. Když přišel na druhý břeh, řeklo mu dítě: „Ježíš Kristus byl tvým břemenem, nesl jsi víc než celý svět“. A tak Reprobos dostal jméno jak jej dnes známe. Nakonec zemřel jako mučedník. Jeho svátek slavíme 24. července. Jeho velká úcta se šířila od 5. století na západě i na východě. Je patronem těch, kteří mají něco společného s dopravou, jako jsou řidiči, vozkové, voraři, lodníci, převozníci, námořníci, dále patronem poutníků, cestujících, atletů, tesařů, proti nebezpečí ohně a vody, pomocník v nouzi.

Zcela dole vpředu sedí svatý Eustach a naproti němu jelen s křížem mezi paroží. Narodil se v 1. století po Kristu. Byl vychován v pohanské víře a dostal vojenskou výchovu. Legenda dokonce říká, že ho římský císař Traján jmenoval plukovníkem. Legenda vypravuje, jak na lovu v samotě lesa spatřil jelena a v jeho paroží lesknoucí se kříž (podobně jako u sv. Huberta). Tato událost změnila jeho život. Dal se pokřtít i se svou ženou a svými syny. Zemřel v roce 118 jako mučedník smrtí upálením. Je patronem Paříže a Madridu, dále myslivců, lovců, klempířů, soukeníků a pomocník v nouzi.

Vedle sv. Eustacha je sv. Jiljí. Co víme o jeho životě? Žil na přelomu 7. a 8. století. Pocházel z Athén, ale život prožil jako poustevník ve Francii. Legenda vypravuje, jak jej každý den navštěvovala laň, která ho živila svým mlékem. Později u jeho poustevny byl postaven kostel s klášterem a Jiljí byl v něm prvním opatem. Úcta ke světcí se rozšířila nejen ve Francii, ale i v dalších zemích a pronikla i do naší vlasti. I několik kostelů je zasvěceno sv. Jiljí (Brno-Líšeň, Moutnice a v Praze kostel dominikánů). Je patronem myslivců, pastevců a dalších. Je pomocníkem v nouzi.

Nalevo od Panny Marie sedí tři panny mučednice: sv. Kateřina, Markéta a sv. Barbora (viz foto). O nich a dalších zase příště.

Sestavil P. Tomáš Prnka

Pořad poutí v roce 2011

1. května (neděle) - **Hasičská pout'** (2. neděle velikonoční - svátek Božího milosrdenství)
10:00 hod. slavnostní průvod Křtinami (se zástavami, v historických nebo dobových uniformách, s technikou historickou nebo dobovou)
10:30 hod. poutní mše sv., po bohoslužbě na náměstí ukázky zásahu hasičské techniky, během celého programu bude hrát dechová hudba
8. května (neděle) - **Brněnská pěší pout'** (3. neděle velikonoční - Panny Marie, prostřednice všech milostí)
za účasti generálního vikáře Mons. Jiřího Mikuláška a P. Josefa Stuchlého, SJ
16:00 hod. mše svatá
27. května (pátek) - **Noc kostelů**
od 19:30 hod. do půlnoci, zapojí se Svatomichalská gregoriánská schola a Sbor trubačů ze ŠLP
29. května (neděle) - **Orelská pout'** (6. neděle velikonoční)
V 10:30 hod. uvítáme členky a členy orelských jednot s orelskými prapory. Poutní mše svatá s trubači.
Odpoledne program na orelské základně v Bukovině. Na závěr svátostné požehnání.
4. června (sobota) - **1. jarní pout'**
8:00 hod. první mše svatá - poutníci z Hulína
10:30 hod. mše svatá - tradiční pout' z Břestu, Žalkovic a dalších míst
Odpoledne přijdou poutníci ze Šlapanic, Benešova, Podolí, Boskovic, Dambořic a další
17:30 hod. mariánská pobožnost
18:30 hod. koncelebrovaná mše svatá a po ní světelný průvod
5. června (neděle) - **1. jarní pout'**
Mše svaté: 6:15 – 7:30 – 9:00 a 10:30 hod. (slouží novoříšský opat Marian Kosík, OPraem.).
Odpoledne v 13:30 hod. adorační pobožnost a ve 14:30 hod. přednáška o premonstrátech (opat Kosík)
Uvítáme poutníky: Jesenec, Kladky, Pivín, Čehovice, Pustiměř a další
11. června (sobota) - **Hlavní pout'** (vigilie Hodu Božího svatodušního)
8:00 hod. první mše svatá a další dle příchodu poutníků
16:00 hod. mši sv. bude sloužit Mons. Ladislav Tichý
18:00 hod. mše sv., slouží kanovník a brněnský děkan Mons. Václav Slouk
Po mši sv. světelný průvod.
Uvítáme poutníky: Adamov, Blansko, Šitbořice, Otaslavice, Brodek u Konice, Brodek u Prostějova, Kojetín, Měrovice, Lipová s hudbou, Konice, Protivanov, Horní Štěpánov, Suchdol a další.
12. června (neděle) - **Hlavní pout'** (Hod Boží svatodušní)
Mše svaté: 6:15 – 7:30 – 9:00
10:30 hod. bude sloužit novoříšský opat Marian Kosík, OPraem.
14:00 hod. mariánská pobožnost.
Uvítáme poutníky: Prostějov, Vřesovice, Vrahovice, Rozstání, Jedovnice, Bošovice, Pačlavice a další.
13. června (pondělí svatodušní) - Mše svaté: 7:30 a 17:00 hod.
25. června (sobota) - **Hanácká pout'**
18:30 hod. mše sv. a po ní světelný průvod. Mši sv. bude sloužit P. Marcel Javora.
Vítání poutníků z Němčic nad Hanou, Hrušky, Křenovic a Vysočan.
26. června (neděle) - **Hanácká pout'**
Mše svaté: 7:30 – 9:00 – 10:30.
Poutníci: Ivanovice, Drnovice, Luleč, Pístovice, Račice, Orlovice, Chvalkovice a další.
Odpoledne rozloučení s poutníky.

3. července (neděle) - Vyškovská pout'

Mše svatá: 7:30 – 9:00 – 10:30.

Během dopoledne přicházejí poutníci z Tištiny, Kovalovic, Osičan, Nezamyslic a Morkovic
13:00 hod. adorační pobožnost**31. července (neděle) - Svatoanenská pout'**

7:30 hod. mše svatá v kostele

9:00 hod. mše svatá v kapli sv. Anny

10:30 hod. mši svatou slouží Mons. Martin Holík, ředitel Radia Proglas.

Přicházejí poutníci z Bílovic n/Svit., Husovic, Obřan a další.

14:00 hod. adorační pobožnost

14. srpna (neděle) - Tradiční svěcení květin a bylin i křtinského čaje

Mše svatá: 7:30 – 9:00 – 10:30

14:00 hod. adorační pobožnost

Svěcením květin a bylin při každé mši svaté, poutní mše sv. v Bukovince bude v 9:00 hod.

24. - 25. srpna (středa - čtvrtek) - zastávka pěších poutníků z Prahy na Velehrad**28. srpna (neděle) - Slavnostní bohoslužba k 14. výročí papežské korunovace milostné sochy Panny Marie**

10:30 hod. mši sv. bude sloužit P. Bronislav Kramár, OPraem., opat želivský

11. září (neděle) - Radostná cesta**18. září (neděle) - Pěší pout' ze Křtin do Sloupu**

Po celý měsíc září přicházejí poutníci z různých míst. Každou neděli dopoledne i odpoledne.

24. 9. (sobota) - Den Křtin**16. října (neděle) - Dušičková pout'**

Mše svatá: 7:30 – 9:00 hod.

10:30 hod. slouží strahovský opat Michael Pojezdný. Budeme pamatovat na všechny + poutníky a farníky.

Přicházejí poutníci: Lysice, Drnovice u Lysic, Bořitov, Boskovice, Břest, Benešov, Doubravice a další.

6. listopadu (neděle) - Svatohubertská mše

10:30 hod. mše s obvyklým pořadem. Zpěv a hudbu zajišťuje brněnská konzervatoř a hornisté.

Připomínáme:

Nedělní mše svatá v poutním období: od 5. června do 16. října v časech 7:30 – 9:00 – 10:30 hod.

Mimo poutní období: do 29. května a od 23. října v časech 7:30 – 10:30 hod.

Program Noci kostelů ve Křtinách 27. května 2011

stálá návštěva na 7 místech: kostel, kůr, oratoř, zimní kaple, kaple sv. Anny, staré ambity, kostnice

18:00 mše svatá a po ní tichá modlitba za duchovní zdar celé akce

19:30 zahájení (přivítání starostou Městysu Křtiny, hornisté vytrubování v ambitech)

20:00 zvonění a večerní modlitba česky a latinsky (Svatomichalská gregoriánská schola), pak Zvonohra

20:30 troubení na lesní rohy (kostel - hornisté zahrají ukázky z Hubertské mše B dur, k tomu doprovodné slovo)

21:00 latinské zpěvy (Svatomichalská gregoriánská schola zazpívá latinsky nešpory - večerní modlitbu církve)

21:30 prohlídka kostela s výkladem

22:00 zpívaná modlitba kompletáře (Svatomichalská gregoriánská schola)

22:20 prohlídka fresek s výkladem

23:00 tichá modlitba, rozjímání

23:55 společná závěrečná modlitba

Po celý večer program pro děti v kapli sv. Anny, zakončení na kůru kostela.

U klekátka

V minulém roce při příležitosti 800. výročí Zjevení Panny Marie Křtinské jsme vydali brožuru s názvem: Drobné církevní stavby na katastrech obcí farnosti křtinské. Popisuje asi 50 křížů, poklon, Božích muk a obrázků. Před několika lety vyhlásila kyjovská pobočka Moravsko-slezské křesťanské akademie soutěž „Kapličky na Moravě a ve Slezsku“ s cílem popsání malých sakrálních staveb. Také jsme se přihlásili a v závěrečném kole jsme se umístili na prvním místě. Každá Boží muka, kříž a další mají svoji historii, svůj význam. Často stojí kříž na rozcestí. Chce nám připomenout: I my často v životě stojíme na rozcestí, před rozhodnutím a je třeba, abychom se rozhodli dobře a správně. Jít správným směrem, jít cestou, která vede k cíli. Je třeba poděkovat našim předkům za jejich vzácné dědictví, poděkovat všem, kteří se postarali o jejich zbudování, kteří je po léta udržovali a udržují, upravují okolí a nezapomínají je ozdobit kytičkou. Rádi děkujeme panu Aloisi Müllerovi ze Sivic a ing. Božislavu Geršlovi, kteří věnovali mnoho času ke zdokumentování drobných památek a k vydání zmíněné publikace.

Místní pamětníci upozornili na místo v lese, kde se říká „U klekátka“. Dle vyprávění ráda na toto místo chodila zdejší baronka Adélina Offermannová. Narodila se 29.11.1860 a zemřela 15.7.1945. Měla dvě děti: Zuzanu a Edvína, který padl ve 2. světové válce. Pamětníci o ni mluví jako o zbožné ženě, která se každou neděli zúčastnila mše sv. a její místo bylo na oratoři.

Třeba uvést majitele křtinského panství, které patřilo zábrdovickému klášteru premonstrátů až do 24.7.1784, kdy císař Josef II. zmíněný klášter zrušil. V roce 1830 přešlo panství do rukou hraběte Františka Xavera Dietrichsteina, po jeho smrti roku 1850 připadlo jeho třem dcerám Marii, Antonii a Terezii. V roce 1856 získal panství Alfons Mensdorf-Pouilly. V roce 1864 panství koupil hrabě Vincenc z Bubna-Litic. Dalším majitelem od roku 1882 se stal brněnský továrník Mořic Teuber, po jeho smrti je zdědila dcera Adélina, která se provdala za brněnského továrníka Edvína Offermanna. Posledním majitelem před vznikem Československa byl od roku 1894 kníže Jan II. Lichtenštejn. V roce 1923 bylo panství zestátněno a dnes je užívá Mendelova univerzita v Brně.

Ve spolupráci se Školním lesním podnikem Křtiny se podařilo místo u klekátka, které bylo ve velmi špatném stavu, obnovit. Tradice říká: Před několika desetiletími bylo klekátko také obnoveno zásluhou stolaře Antonína Zmrzlého. Čas zapracoval, klekátko bylo v tak špatném stavu, že bylo třeba zhotovit nové. Velkou zásluhu má pan Zdeněk Šulc Celé prostranství prochází úpravou zásluhou Školního lesního podniku. Na potůčku, který kolem protéká, byly vytvořeny dva malé splávky. Kolem klekátka dojde k úpravě a výsadbě rostlin pod vedením paní Aničky Fojtíkové. Pro unavené poutníky a turisty budou sloužit lavičky. V katastrální mapě je tato část lesa pojmenována „Velegrunt.“

V sobotu 16. dubna 2011, kdy si zdejší bývalý farář P. Tomáš Prnka připomene 61. výročí kněžského svěcení, bude místo „U klekátka“ požehnáno. Ve zdejším lesnickém Slavínu, který je obohacen i sakrálními památkami, přibude další. Bude nejen ozdobou našich lesů, ale i vítanou příležitostí k vycházkám do překrásného křtinského okolí.

Sestavil P. Tomáš Prnka

Mariánské soboty 2011

Již po jednadvacáté budeme slavít pobožnosti 1. mariánských sobot.
Tradiční program: 15:30 hod. modlitba růžence, mše svatá (16:00 hod.) a rozdávání požehnaných pokrmů. Vždy příležitost k přijetí svátosti smíření.

Termíny jsou tyto:

- 2. dubna přijeli farníci z Brna - Komína a Bystrce
- 7. května připutují františkáni a farníci z Brna - Husovic
- 4. června v rámci první jarní poutě
- 2. července bude patřit blanenské a adamovské farnosti.
- 6. srpna připutují farníci ze Švábenic, Moravských Prus a Hoštic na Hané.
- 3. září tradičně přijedou poutníci z Čejkovic
- 1. října připutují z Rájce - Jestřebí, Doubravice a Petrovic se svými kněžími.
- 5. listopadu očekáváme kněze a farníky z Brna - Králova Pole a Lesné.
- 3. prosince poslední sobota spojená s mikulášskou nadílkou.
Povede ji P. Pavel Kopecký z Čebína.

Chválu vzdejme, Moravané, nejsvětější Matce Páně!

Fatimské pobožnosti 2011

V Březině v nich budeme pokračovat již po šestnácté.
Program tradiční: 17:30 hod. modlitba růžence, 18:00 mše svatá. Příležitost k přijetí svátosti smíření.

Termíny jsou tyto:

- 13. května (pátek) přijede P. Josef Šiška se svými farníky a chrámovým sborem.
- 13. června (pondělí) bude s námi P. Pavel Kopeček.
- 13. července (středa) povede P. Pavel Buchta z Otnic a Bošovic.
- 13. srpna (pátek) bude s námi P. Kamil Sovadina OPraem. z Křenovic u Slavkova
- 13. září (úterý) povede P. Miroslav Parajka.
- 13. října (čtvrtek) uvítáme P. Václava Nováka a jeho farníky z Budišova a Pyšela.

„Ty jsi naše milá Matka, Tys naše naděje všechna!“

Všechny vás srdečně zveme jak
k pobožnostem prvních mariánských sobot u trůnu Panny Marie Křtinské,
tak i fatimských zastavení v novém březinském kostele.
Čím více bude sepjatých rukou, tím více i darů a milostí Božích.

Velikonoce ve Křtinách 2011

17. dubna	Květná neděle	Křtiny	7:30 a 10:30	
		Březina	9:00	
		Bukovinka	9:00	
		<i>svěcení ratolestí a čtení pašijí podle sv. Matouše</i>		
		Křtiny	14:00 Křížová cesta	
		Bukovinka	18:00 Pašijová hra (Co se stalo s Ježíšem)	
21. dubna	Zelený čtvrtek	Křtiny	16:45 a po ní adorace	
		Bukovinka	18:00	
		<i>památka poslední večere</i>		
22. dubna	Velký pátek	Křtiny	16:30	
		<i>památka umučení Páně, po celý den přísný půst</i>		
		<i>bohoslužba slova, uctívání kříže a svaté přijímání</i>		
		<i>v 18:30, 19:00 a 19:30 krátké modlitby a zpěvy, mezitím tichá</i>		
		<i>adorace u Božího hrobu, společné zakončení ve 20 hodin</i>		
23. dubna	Velikonoční vigilie	Křtiny	18:30	
		<i>v ambitech žehnání ohně, velikonoční svíce,</i>		
		<i>v kostele bohoslužba slova, mše sv. a při ní křest dospělých,</i>		
		<i>zpívá chrámový sbor</i>		
24. dubna	Hod Boží velikonoční	Křtiny	7:30 a 10:30	
		Bukovinka	9:00	
		Březina	9:00	
		<i>při bohoslužbách žehnání pokrmů.</i>		
25. dubna	Pondělí velikonoční	Křtiny	7:30 a 10:30	
		Bukovinka	9:00	
		Březina	9:00	

Po všechny dny příležitost k přijetí svátosti smíření.

Oslavme společně tajemství smrti a zmrtvýchvstání našeho Pána Ježíše Krista!

Za všechny Vaše modlitby, za stárou přízeň, za Vaše dary upřímně Pán Bůh zaplatí!
Díky i za finanční dary, které posíláte na náš běžný účet č. 1361998309/0800

Vydává Římskokatolická farnost Křtiny, PSC 679 05, č.p 72., r.č. ČR E 11435

Webový portál: <http://krtiny.katolik.cz>

Odpovídají:

P. Tomáš Prnka, tel.: 516 410 437, 731 402 625, e-mail: tomas.prnka@katolik.cz

Mons. Jan Peňáz, tel.: 516 439 189, 736 52 92 21, e-mail: penaz.vm@seznam.cz, www.poutnik-jan.cz